

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Bynaei de Calceis Hebraeorum Libri Duo

Bynaeus, Anthony

Dordraci, 1682

Caput Secundum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12835

252 De CALCEIS HEBRAOR.

idem factitasse cum Paschale convivium ageret. Ut ritum priscum in Ægypto mandatum & ab omni populo tum temporis observandum, non usurpaverit Christus, sed discalceatus Pascha commederit. Scilicet ille ritus symbolum tantum fuit instantis itineris, adeoque non semper & ubique retinendus. Quomodo & id ipsum, quod voluit Deus, ut sanguinem postibus in Ægypto, aspergerent, non fuit observatum seculis posterioribus, quia tantum pro illo tempore imperatum erat.

CAPUT SECUNDUM.

Religio nudis pedibus templa intrandi apud varias gentes. Apud Hebraos nemo cum calceis templum ingrediebatur. Ante Synagogam hodie vel purgant vel exuunt calceos Iudei. Moses & Josua iussi calceos exuere. Exod. 3. 5. & Jos. 5. 15. Vera istius ceremonia & ratio. De Moses calceis lepida commenta. Ex hoc

hoc Dei mandato apud Hebraeos circa loca sacra religio manavit, ut ea calceatum intrare ducerent nefas. Quæ ratio etiam alias gentes permovit.

F.

Magna apud veteres fuit, atque etiam hodie apud multos populos erga loca sacra & Deorum delubra religio est atque cultus, quæ nudos pedes exigere olim putarunt, & etiam nunc existimant. Vetus temporibus & etiam nostris apud multas nationes pia culum habebatur & grande nefas, templorum pavimenta calceato pede calcasse. Usurpatum fuisse morem hunc à variis gentibus, quæ solebant calceos exuere, cum fana ingrederentur, Justinus Martyr narrat. Quod à Græcis sæpius factum ex Callimacho & Valerio Flacco discimus. Apud Creten ses, qui Dianam religiosissime venerabantur *Ædem numinis*, præter quam nudus vestigia, nullus licite ingrediebatur, ut Solinus refert. Apud Romanos, ædes Vestæ Deæ nudis

Justin,
Apol. 2.
Callim.
Hym. in
Cerer.
Valer. Flac.
lib. 2.
Solin. c. 17.
Ovid. Fast.
lib. 6.

L 7 pedi-

254 De CALCEIS HEBRAOR.

Drus. ad
Ios. 5.

Roger. de
Rit. &
Relig.
Bram. lib.
2; c. 10.

Misna in
Massech.
Berach.
cap. 9.

pedibus matronę adibant, ut ex Ovidio scimus. Turcas Moscheas suas non intrare, nisi calceamenta exuerint, jam dudum ex Bartholomæo Giorgiometz, observavit Johannes Drusius. Quod ipsum narrant, qui illas terras diligenter Iustrarunt, Georgius Douza, Adamus Olearius, Petrus della Valle. Legatus Christianorum Aethiopum apud Damianum Goensem de patriis moribusloquens: *Nobis*, inquit, *non datur potestas templum adeundi, nisi nudis pedibus.* Indorum Bramanes Templa sua, quae Pagoda vocant, non intrare nisi calceis detractis, apud Rogerium legimus.

II. Apud Hebraeos veteres summa quoque fuit erga loca sacra, & in primis Templum, religio, quod cum calceis ingredi vetitum fuit. Cautum fuisse, ut qui loca sacra, atque adeo templum, intrare vellent, essent discalceati, docet Misna in Massecheth Berachoth: *לא יכנס להר הבניהם במקלו ובמנעליו ונפונרכו ובאבק שעלה רגליו ולא יעשה קפנדראיה ווקיקת נemo intrabit mon tem templi cum baculo suo, aut cal-* cfo

ceo suo, aut marsupio suo, aut pul-
vere super pedes suos, nec brevioris
viæ gratia, nec sputo inquinabit illum.

Pene eadem sunt quæ traduntur
in Gemara Babylonica Jevamoth,

& in Gemara Berachoth, ex qua
ista transcripsit Rabbinorum doctri-

simus Moses Ben Maimon. **לְאַ**

יָנָס אֲרָם לְהֹר הַבִּתְּ בְּמַקְלֹו אוֹ בְּמַנְעָלֶ

שְׁבָרְגָּלוֹו אוֹ בְּאַפְּנוֹרָתוֹ וּבְמַעֲוָת הַצְּרוּרִין לוֹ

בְּסְדִינָה Nemo in montem Templi ve-

niat cum baculo, aut calceamentis pe-

dum, neque cum manica, aut pecu-

niis linteo involutis. Quod jam du-

dum observatum est viro summæ

eruditionis & acerrimi judicij Petro

Cunæo, cuius extant libri de He-

bræorum Republica, docti jupi-

ter! & ingeniosi. Petitum hinc

est, quod etiam nostro tempore

præ Synagogarum foribus ferrum

habeant muro impactum, quo sin-

guli Judæi calceos suos, si lutum

contraxerint, repurgare debent,

vel crepidas, si eas gestent inqui-

natas, omnino exuant, uti refert

vir peritissimus rituum Judaico-

rum Johannes Buxtorfius

Gem. in
Ievam.

cap. I. &

Berach.

cap. 9.

Maimon.

in Halach.

Beth. Hab-

bechira

cap. 70.

Cun. de

Rep. Hebr.

l. 2. c. 12.

Buxtorf.

Syn. Iud.

cap. 10.

III. Quod hunc honorem locis sa-

cris & templis habuerint veteres He-

bræi,

256 De CALCEIS HEBRAOR.

bræi, ab altiori origine petendum est. Ipse Deus voluit olim, ut iis in locis calceos exuerent, quæ

Exod. 3. 5. præsentia sua dignabatur. Ita Moïs,

cum ad rubum ardente propius accederet, calceos extrahere præcepit. Idem Josuæ mandavit qui

Ios. 5. 15.

se principem exercitus Dei dixit.

Cujus ceremoniæ rationem adjungit:

נִי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד עַל־זָהָב קְרֵשׁ רְאֵת quia locus, in quo

stas, terra sancta est. Voluit nempe Deus, uti pulchre notavit,

Mas. ad
Ios.

Andræas Masius, ut præsentia

suæ opinio utriusque animum

magna religione perfunderet

atque obligaret, quo non so-

lum ad ea, quæ mox moniturus

erat, mentem acrius intenderent,

verum etiam memoria augustissi-

mi illius ostenti, se ipsos imposte-

rum subinde confirmarent. Quo

enim spectat loci sanctitas, si non

ad divini numinis præsentiam?

Neque enim terra illa sanctior fuit,

quo aut Moses aut Josua stetit,

reliquis terræ partibus, cum & ex

eadem materia constet, & eundem

habeat dominum. Sed sancta di-

citur illa terra, in qua & Moses

&

& Josua stabant, ob singularem
Dei præsentiam. Etsi enim Deus
ubique est, neque certis includi
locis ejus infinita majestas potest,
tamen non perinde ubique suam
præsentiam declarat, sed prout di
vina ejus rerum humanarum mo
deratio postulat. Hinc illa loca,
in quibus suam præsentiam singu
lari modo manifestat, sacra esse
voluit, quomodo & loca, in qui
bus Moses & Josua steterunt,
sancta vocat, quia ipse præsentia
sua ea revera consecrabat. Atque
hinc etiam voluit ut Moses atque
Josua calceos suos exuerent dum
starent eo in loco, quem præsen
tia sua dignabatur.

IV. Hæc cum sit simplex hujus
ceremoniæ ratio semper vehemen
ter sum miratus, varia passim fin
gi, cur Mofi Calceos exuere su
prenum Numen præceperit, quæ
prorsus frivola sunt & inepta. Re
fert vir doctissimus Benedictus
Balduinus expositionem lepidam, Bald. de
quim, viro insigniter & curiose calc. Ant.
docto concionante, se aliquando cap. 3.
didicisse dicit: In Ægypto (dixerat
vir ingeniosus) natus, educatus que
Moses

258 De CALCEIS HEBRAEOR.

Moses, cum oves saceri sui pasceret
pastorum Aegyptiorum more, ut cre-
dere par est, inducatur. Huic ad
rubum ardente, ut Exodi sacra mo-
numenta testantur, accedenti, ut pro-
pius stupendum illud flamarum non
comburentium ostentum agnoscere;
Dominus Deus statim edixit: solve
calceamentum de pedibus tuis. Quod
igitur erat illud calceamentum? Id
enim sacrae tacent literae. Ut quid
etiam Moses eo calceatus ad rubum
prohibetur accedere? uno brevique ver-
borum contextu, ut bipartitæ quæ-
stioni fiat satis, pro Aegyptiorum
pastorum more, Calceamenta Mosis
erant ex junco marino contexta:
Ideoque Dominus Deus præsciens fi-
lium suum aliquando factum hominem,
inter cæteras suppliciorum acerbitates,
corona ex ejusmodi junco marino com-
pacta coronandum, vult ea calcea-
menta tolli, quod indignum videretur,
seruum id pedibus calcare, quo ipsius
dominus aliquando esset coronandus.
Meruit profecto hujus commenti
auctor, ut, non laurea, sed ex
ejusmodi junco compacta corona
ipsi decerneretur, quæ ornaret
lepidum profecto caput. Aequa-

in-

insulsum est quod alii excogitarunt,
Mosis calceos stramineos sive jun-
ceos fuisse, & ideo deponendos,
ne forte igne, quem accedebat,
consumerentur. In quo commento
tantum frigus est, ut vel strami-
neos Mosis calceos extinguere pos-
set, si arderent.

V. Quod autem Moses item-
que Josua pedes exalceare ad ma-
jorem numinis præsentis venera-
tionem iussi sunt, originem dedit
illius ritus, quo locis sacris reve-
rentia semper habita fuit, ut cal-
ceati templo intrare, vel quæcun-
que alia loca sacra sint veriti. Nam
Hebræi, cum scirent Deum quæ-
dam loca ob singularem suam præ-
sentiam sacra habuisse & ut calceos
exuerent hominibus præcepisse
qui in iis stabant, multo sanctius
esse templum rati sunt, in quo
Deus præsentiam suam augustiori
modo manifestabat, quod proinde
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ Domus sanctitatis voca-
batur, & habebat *קֹדֶשׁ הַקְדִּשִׁים*
sanctum sanctorum, in quo Deus
inter Cherubinos habitabat, &
illud nulli calceato ingredi fas esse.
Hanc ipsam Hebræorum magistri
præ-

260 De CALCEIS HEBRAOR.

præcipuam dant rationem cur sine calceis templum sit intrandum, quia id Mosi præcepit Deus. In Gemara Babylonica ad ea verba Massechoth Berachoth quæ superius à nobis adducta sunt, post alia, quæ in templo vetita disputant, de calceo tandem concludunt. וְהַ מִנְעָלָ בְּ יְהֻנָּ אֲמֹרָה
חוֹזֵה שֶׁל נִעְלָ כְּעַל רְגָלָן Sed quid de calceamentis, cum in iis nullus sit contemptus? dicit lex: solve calceamenta de pedibus tuis. Quæ eadem ratio Christianos Æthiopes permovit, ut templa non adeant nisi discalceati, uti refert eorum Legatus apud Damianum Goensem. Nobis non datur potestas templum adeundi nisi nudis pedibus, neque nobis licet in ipso ridere, loqui, ambulare, quia templa similia sunt monti Sinai, ubi dominus Mosi dixit: solve calceamentum, &c.

CAPUT TERTIUM.

Gentilium sacerdotes, licet aliquando discalceati, tamen ut plurimum calceati rem divinam fece-